

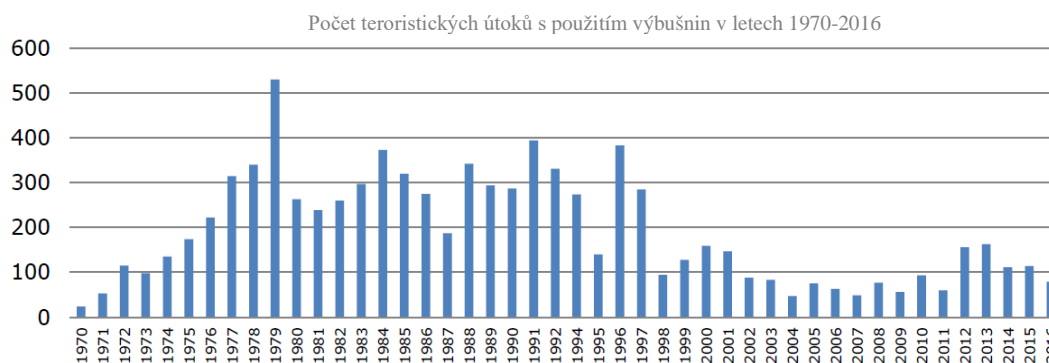

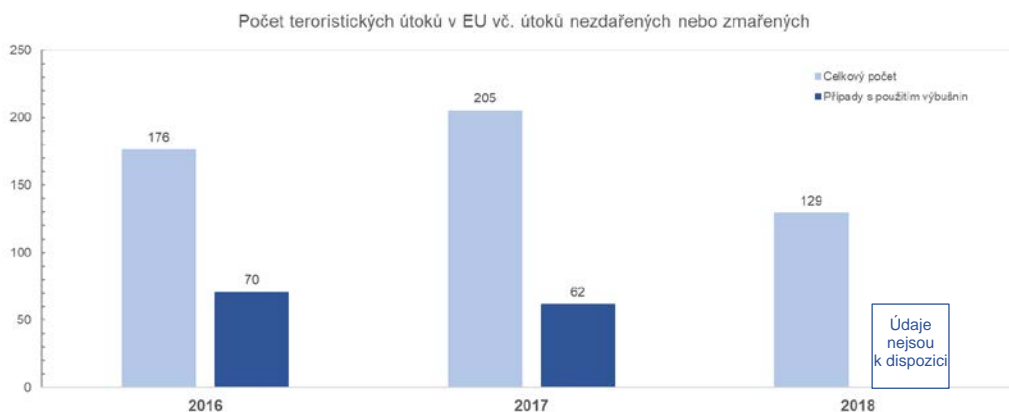

Z trestných činů podle § 279 odst. 3 a 4 trestního zákoníku přitom činy s neoprávněně drženými výbušninami tvoří podle studia jednotlivých rozsudků resp. trestních příkazů 32 %. Velmi zjednodušeně (pomiňme, že data nabytí právní moci rozsudků nemusí vypočítávat o roce, kdy byl čin spáchán) to odpovídá okolo 10–11 trestným činům majícím souvislost s neoprávněněm držením výbušnin ročně. Podle evidence přestupků Českého báňského úřadu pak byly za předchozích 5 kalendářních let projednány přestupky na úseku neoprávněného nakládání s výbušninami podle § 44 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona č. 61/1988 Sb. u celkem 16 pachatelů, tedy velmi zjednodušeně 3–4 ročně. Celkem lze tedy zjednodušeně předpokládat okolo 13–15 závadných jednání s výbušninami ročně; jde přitom o předpoklad nezohledňující neodhalená závadná jednání, ani odhalená závadná jednání s výbušninami postihovaná jako trestný čin obecného ohrožení podle § 272 trestního zákoníku. Mezi neoprávněně vyrobenými výbušninami v posledních letech zpravidla figurovaly pyrotechnické složky na bázi práškových kovů a anorganických oxidovadel nebo organické peroxidy (HMTD [hexamethyltriperoxididiamin] a TATP [3,3,6,6,9,9-hexamethyl-1,2,4,5,7,8-hexaoxacyklononan] či jeho analogy).

Byť tedy situace v České republice není prozatím kritická, jistá ostražitost i přísnost je rozhodně na místě, a to i s ohledem na situaci v zahraničí. V letech 2012–2015 bylo na území členských států Evropské unie podle analýzy IHS Consulting⁹⁾ registrováno 570 teroristických útoků, z nichž převážena většina zahrnovala použití nedovoleně vyrobené nebo jinak opatřené výbuštiny. Konkrétnější data o útocích s použitím výbušnin za léta 1970–2016 uvádí hodnocení dopadů k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o prekurzorech výbušnin SWD(2018) 104 final.

Ačkoliv lze pozorovat od zavedení restrikcí (2014) přímo použitelným nařízením č. 98/2013 mírný pokles počtu útoků s použitím výbušnin, hodnocení dopadů upozorňuje na vzrůstající fatalitu útoků (s alespoň jedním úmrtím) s tím, že od roku 2000 se neustále blíží nebo je rovna 100 %. Novější a konkrétnější údaje pak vyplývají z každoročních zpráv EUROPOLu věnujících se terorismu,¹⁰⁾ jimiž uváděné počty teroristických útoků vč. útoků nezdařených nebo zmařených v kalendářních letech 2016–2018 sumarizuje následující graf (údaje o útocích s použitím výbušnin za rok 2018 chybí).

⁹⁾ Smith D., IHS Consulting; Explosive precursors incident analysis; 2016.

¹⁰⁾ EUROPOL; European Union Terrorism Situation and Trend Report 2017; Haag, 2017; ISBN: 978-92-95200-79-1.
 EUROPOL; European Union Terrorism Situation and Trend Report 2018; Haag, 2018; ISBN: 978-92-95200-91-3.
 EUROPOL; European Union Terrorism Situation and Trend Report 2019; Haag, 2019; ISBN: 978-92-95209-76-3.

EUROPOL přitom uvádí, že v případě, kdy při útoku byly nebo měly být použity výbušniny, byly zneužity právě ty podomácku připravené, zejména TATP (připravitelného z peroxidu vodíku, jenž je dosud i v České republice dostupný o obsahu nepřevyšujícím 35 % hm., byť na základě registračního principu) a trhavin na bázi dusičnanu amonného nebo chlorečnanů. EUROPOL rovněž pozoruje nárůst improvizovaných výbušných zařízení připravených z pyrotechnických složí získaných z dostupných pyrotechnických výrobků a improvizovaných výbušných zařízení kombinujících pyrotechnické výrobky. Stálý výbor Evropské komise pro prekurzory výbušnin pak nadále eviduje enormní množství incidentů s improvizovanými výbušninami v členských státech Evropské unie i v posledních letech 2018 a 2019.

Hodnocení dopadů jednotlivých variant přístupu osob z řad široké veřejnosti k prekurzorům výbušnin podléhajícím omezení bylo konzultováno s vybranými hospodářskými subjekty a s vybranými osobami z řad široké veřejnosti věnující se myslivosti a provozující domácí bazény.

7.2 Konzultace k vymezení pravomocí orgánů státní správy

Konzultace zmíněné v úvodu kapitoly 7.1 rovněž sloužily k vymezení pravomocí orgánů státní správy. Oslovené orgány státní správy se neohodlaly zhostit nových kompetencí nad rámec stavu podle dosavadního zákona č. 259/2014 Sb. – zejména pak ve vztahu k hospodářským subjektům a ve vztahu k fyzickým podnikajícím a právnickým osobám ze skupiny osob z řad široké veřejnosti (kontroly fyzických nepodnikajících osob ze skupiny osob z řad široké veřejnosti jsou běžně neproveditelné, jelikož nedotknutelnost jejich obydlí je chráněna mj. Listinou základních práv a svobod). Důvodem odmítání nových kompetencí byla zpravidla personální vytíženost. Argumenty, že některé oslovené kontrolní orgány již nyní kontrolují prodej chemických látek, směsí a předmětů, ať již podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 a č. 1272/2008, či jiných právních předpisů, a dílčí nové kontrolní pravomoci by mohly být vykonávány souběžně s dosud vykonávanými kontrolními pravomocemi, nebyly vyslyšeny.

7.3 Konzultace k postihu případných trestných činů

Navrhovaná právní úprava byla před předložením do mezirezortního připomínkového řízení rovněž konzultována s Nejvyšším soudem, Ministerstvem spravedlnosti, Nejvyšším státním zastupitelstvím a Policí České republiky, pokud jde o případnou změnu trestního zákoníku. Český báňský úřad původně navrhoval rozšíření skutkové podstaty trestného činu nedovoleného ozbrojování o neoprávněné držení prekurzorů výbušnin podléhajících omezení. Z konzultací nicméně vyplynulo, že byť současné znění trestního zákoníku neuvádí skutkovou podstatu trestného činu neoprávněného držení prekurzorů výbušnin, a umožňuje tedy postihovat spíše jen nejzávažnější formy protiprávního držení prekurzorů výbušnin podléhajících omezení (zejm. v souvislosti s terorismem nebo formou obecného ohrožení), mohlo by zavedením této skutkové podstaty trestného činu docházet ke zbytečné kriminalizaci jednání bez subjektivní stránky věci, resp. bez úmyslu neoprávněně vyrábět výbušniny. Vzhledem k možnosti (a schůdnosti) trestat neoprávněné držení prekurzorů výbušnin podléhajících omezení správním způsobem bylo proto od změny trestního zákoníku upuštěno.

8 Kontakt na zpracovatele RIA

Dopady regulace vyhodnotil a zprávu z hodnocení zpracoval Michal Roháč, Český báňský úřad, oddělení výbušnin (e-mail: michal.rohac@cbusbs.cz, tel.: +420 221 775 333).